

УДК 94:327.5+355.01(480+477)

<https://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-32-11>

Прунік Є.О.

<https://orcid.org/0000-0003-1334-6003>

ПОЛІТИКА ФІНЛЯНДІЇ ЩОДО ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

У статті розглядаються питання підтримки Фінляндською Республікою України в умовах повномасштабної російської агресії. Проаналізовано офіційну позицію Фінляндії щодо початку збройної агресії РФ проти України у 2014 р., зокрема щодо анексії Криму, а також після початку широкомасштабної війни у 2022 р. Зазначено, що Фінляндія була одним із співавторів Резолюції Генеральної Асамблеї ООН про територіальну цілісність України, ухваленої 27 березня 2014 р. внаслідок збройної окупації РФ території України, а саме Кримського півострова, а також одним із співавторів резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 2 березня 2022 р. із засудженням російського вторгнення в Україну та вимогою повного виведення російських військ й скасування рішення про визнання самопроголошених Донецької та Луганської народних республік. Водночас Фінляндія підтримала резолюцію Генеральної Асамблеї ООН від 7 квітня 2022 р., яка призупинила членство Росії у Раді ООН з прав людини.

Відзначено, що після російського вторгнення в Україну наприкінці лютого 2022 р. у Фінляндії різко зросла підтримка ідеї вступу до НАТО. 18 травня 2022 р. країна офіційно подала заявку і менш ніж за рік, 4 квітня 2023 р., Фінляндія приєдналась до Північноатлантичного альянсу, ставши його 31-м членом.

Підкреслюється, що 3 квітня 2024 р. в рамках візиту президента Фінляндії до Києва було укладено Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною і Фінляндією, підписану президентами двох країн. Це двостороння угода про гарантії безпеки Україні, яка визначає пріоритетні напрями двосторонньої безпекової співпраці у військовій та невійськовій сферах, зокрема у політичній, фінансовій, гуманітарній тощо.

Фінляндія вважає, що безпека України є частиною європейської безпеки, а Україна має суверенне право обирати власні безпекові заходи. Фінляндія надає всіляку підтримку реформам, спрямованим на реалізацію європейських та євроатлантичних прагнень Києва включно з членством як у Європейському Союзі, так і в НАТО. Фінляндія підкреслює, що майбутнє членство України в НАТО зробить ефективний внесок у мир і безпеку в Європі і підтверджує, що Україна є невід'ємною частиною євроатлантичної та глобальної безпеки. Фінляндія також підтверджує, що Україна є частиною європейської родини та що її майбутнє – у складі Європейського Союзу. Фінляндія підтримує рішення Європейської ради, ухвалені в грудні 2023 р., про початок переговорів щодо вступу України до ЄС.

У роботі детально проаналізовано різні аспекти підтримки, що надає Україні уряд Фінляндії в умовах повномасштабної російської агресії, серед яких військова та фінансова підтримка, розмінювання українських територій, підтримка енергетичної інфраструктури, гуманітарна допомога, санкційний тиск на Росію та її прибічників тощо. Зазначено, що Фінляндія приєдналась до колективних ініціатив ЄС із використання заморожених російських активів для підтримки України.

Ключові слова: Фінляндія, НАТО, Європейський Союз, Генеральна Асамблея ООН, угода про гарантії безпеки, гуманітарна допомога, санкції проти РФ.

Відносини України і Фінляндії мають тривалу історію, яка починається ще у 1918 р., коли Фінляндія стала однією з перших країн, що визнала Українську

Народну Республіку та відкрила своє дипломатичне представництво у Києві, яке функціонувало до жовтня 1921 р.

Після відновлення незалежності України у 1991 р. Фінляндська Республіка визнала Україну 30.12.1991, а дипломатичні відносини було встановлено 26.02.1992. Українсько-фінські відносини мають партнерський характер, відзначаються високим рівнем політичного взаєморозуміння й інтенсивними темпами нарощування торговельно-економічного, наукового та військового співробітництва.

Ще до початку повномасштабної російської агресії Фінляндія неодноразово заявляла про свою стійку й непохитну позицію щодо підтримки незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів. Фінляндія рішуче засудила збройну агресію Російської Федерації проти України у 2014 р., не визнає анексії Криму Росією і постійно наголошує, що Крим є невід'ємною частиною України. Фінляндія впроваджує спільну політику Європейського Союзу щодо невизнання незаконної анексії Криму, а також підтримує обмежувальні заходи, запроваджені щодо Росії внаслідок її дій. Водночас Фінляндія постійно та неухильно підтримує міжнародні зусилля, спрямовані на відновлення територіальної цілісності України.

Після окупації Криму Фінляндія завжди підкреслювала свою стурбованість ситуацією стосовно прав людини на Кримському півострові (яка продовжує дедалі погіршуватись), наголошуючи на тому, що незаконна анексія ставить під загрозу можливість збереження жителями Криму своєї культури, ідентичності й інших основних прав. Зокрема міністр закордонних справ Фінляндії П. Гаавісто у березні 2021 р. заявляв, що незаконні затримання та засудження, примусовий призов на військову службу до російських збройних сил та інші форми здійснення тиску спрямовано насамперед проти кримських татар і українців [1]. Разом із тим Фінляндія підкреслює важливість звільнення незаконно затриманих і засуджених людей, проведення розслідування випадків порушення прав людини та притягнення винних до відповідальності. Фінляндія вважає, що міжнародні правозахисні і гуманітарні організації повинні отримати безперешкодний доступ на територію Криму.

Фінляндія висловлює свою занепокоєність постійною мілітаризацією Кримського півострова, яка підриває безпеку всього регіону Чорного й Азовського морів. МЗС Фінляндії постійно наголошує, що міст через Керченську протоку, побудований без згоди України, також порушує територіальну цілісність України і заявляє, що Росія повинна забезпечити безперешкодний та вільний прохід суден протокою.

Фінляндія була одним із співавторів Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй про територіальну цілісність України № 68/262, ухваленої 27 березня 2014 р. на 68-й сесії ГА ООН внаслідок збройної окупації РФ території України, а саме Кримського півострова.

Фінляндія була й одним із співавторів резолюції ГА ООН ES-11/1 від 2 березня 2022 р. із засудженням російського вторгнення в Україну та вимогою повного виведення російських військ і скасування рішення про визнання самопроголошених Донецької та Луганської народних республік, а також резолюції ГА ES-11/2 від 24 березня 2022 р. із вимогою до Москви вийти з визнаної суверенної території України і засудженням російських нападів на цивільне населення та інфраструктуру. Водночас Фінляндія підтримала резолюцію ES-11/3 від 7 квітня 2022 р., яка призупинила членство Росії у Раді ООН з прав людини. Також Фінляндією було підтримано резолюцію ES-11/6 від 23 лютого 2023 р. з вимогою до агресора «негайно, повністю та беззастережно вивести всі свої збройні сили з території України в її міжнародно визнаних кордонах» і закликом до припинення бойових дій та обміну військовополоненими.

У інтерв'ю Reuters 17 вересня 2024 р. президент А. Стубб закликав до розширення Ради Безпеки ООН, скасування права вето однієї країни в цій структурі, а також до призупинення членства РФ у Раді Безпеки ООН, як держави, що веде «незаконну війну» проти України. «Жодна країна-член Ради безпеки ООН не повинна мати право вето, і будь-який її член, який бере участь у незаконній війні, як Росія в Україні, має бути виключений з організації», – наголосив Стубб [2].

Виступаючи на ГА ООН 25 вересня 2024 р. президент Фінляндії заявив, що підтримує Формулу миру, запропоновану президентом України В. Зеленським. Лідер Фінляндії зазначив, що війна в Україні триває, оскільки російське керівництво не хоче її припинення. А. Стубб також підкреслив, що ні Росія, ані будь-яка інша країна не має історичного права на чужу територію або народ. На його думку, справедливий мирний договір має ґрунтуватися на мирному плані з десяти пунктів, що його було представлено президентом Зеленським.

Унаслідок російської агресії безпека Європи зіткнулася з найбільшою за останні десятиліття загрозою. Фінляндія, як і решта країн Заходу, вважає, що російська війна проти України є грубим порушенням міжнародного права та Статуту ООН, Гельсінського заключного акту та Паризької хартії. Російська агресія проти України послаблює безпеку і стабільність у Європі та підриває довіру до РФ як сторони міжнародних угод. Ця війна також загострила продовольчу й енергетичну кризи, від яких страждають мільярди людей у всьому світі.

У самій Фінляндії після російського повномасштабного вторгнення в Україну розпочались дебати щодо вступу країни до НАТО. Країна мала офіційні відносини з Альянсом від 1994 р., коли вона приєдналася до програми «Партнерство заради миру». Дискусія про вступ до НАТО суттєво активізувалася у зв'язку з анексією Росією Криму у березні 2014 р. На саміті в Уельсі у вересні 2014 р. Фінляндія приєдналася до Партнерства з розширеними можливостями НАТО. Тривалий час після цього країна зберігала нейтральний

статус та не ухвалювала рішення про приєднання до Північноатлантичного альянсу. Однак після російського вторгнення в Україну наприкінці лютого 2022 р. у Фінляндії різко зросла підтримка ідеї вступу до НАТО. 18 травня 2022 р. країна офіційно подала заявку і менш ніж за рік, 4 квітня 2023 р., Фінляндія приєдналася до Альянсу, ставши його 31-м членом.

На додачу до членства в НАТО фінський парламент 1 липня 2024 р. односторонньо схвалив Угоду про співпрацю в галузі оборони між Фінляндією та США [3]. Відповідно до угоди Фінляндія відкриє 15 своїх військових баз для потенційного використання силами США, а також дозволить їм розміщувати у Фінляндії американських військовослужбовців, озброєння, боєприпаси та військове обладнання.

3 квітня 2024 р. в рамках візиту президента Фінляндії А. Стубба та спікера парламенту Фінляндії Ю. Галла-Аго до Києва було укладено Угоду про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною і Фінляндією, підписану президентами двох країн [4]. Це двостороння угода про гарантії безпеки Україні, яка визначає пріоритетні напрями двосторонньої безпекової співпраці у військовій та невійськовій сферах, зокрема у політичній, фінансовій, гуманітарній тощо. Дана угода набуває чинності від моменту підписання та діє протягом 10-ти років із можливістю продовження. Безпекова угода між Україною і Фінляндією доповнила серію двосторонніх безпекових угод, які Україна почала укладати з січня 2024 р. в рамках формалізації Спільної декларації про підтримку України, підписаної 12 липня 2023 р. країнами G7. Фінляндія стала восьмою державою, яка підписала безпекову угоду з Україною, та другою (після Данії) з країн Північної Європи.

Згідно з Угодою, Україна та Фінляндія рішуче засуджують повномасштабну агресивну війну Росії проти України та тимчасову окупацію РФ української території. Фінляндія залишається непохитною у своїх зобов'язаннях щодо підтримки незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів 1991 р. включно з морськими територіями [5].

На виконання Спільної декларації про підтримку України, ухваленої країнами G7 та ЄС на полях саміту НАТО у Вільнюсі 12 липня 2023 р., а також спільної заяви країн Північної Європи, Фінляндія зобов'язується забезпечити довгострокову підтримку потреб України, зокрема у сфері безпеки й оборони. Під час другого саміту Україна – Північна Європа, який відбувся в Осло 13 грудня 2023 р., лідери скандинавських країн і Фінляндії підтвердили своє незмінне зобов'язання надавати широку військову, економічну та гуманітарну підтримку Україні, індивідуально і колективно – як країни Північної Європи, а також у межах інших міжнародних форматів і платформ. Україна та Фінляндія продовжують розвивати консультації на високому рівні з політичних і стратегічних питань, включно з регулярними стратегічними діалогами

Україна – Північна Європа з питань зміцнення безпеки, оборони, стійкості України та імплементації реформ.

Безпекові зобов'язання Гельсінкі перед Україною мають на меті доповнити внески інших учасників декларації G7 включно з ЄС і країнами Північної Європи. Вони є узгодженими із союзниками та партнерами Фінляндії. Таким чином безпекові зобов'язання Фінляндії зумовлюють всебічну підтримку невід'ємного права України на самооборону від повномасштабної агресивної війни РФ, а також стримування потенційної російської агресії у майбутньому.

Фінляндія вважає, що безпека України є частиною європейської безпеки, а Україна має суверенне право обирати власні безпекові заходи. Фінляндія надає всіляку підтримку реформам, спрямованим на реалізацію європейських та євроатлантичних прагнень Києва включно з членством як у ЄС, так і в НАТО. Фінляндія вважає, що майбутнє членство України в НАТО зробить ефективний внесок у мир і безпеку в Європі і підтверджує, що Україна є невід'ємною частиною євроатлантичної та глобальної безпеки. Гельсінкі підтримує зусилля України з упровадження реформ на її шляху до майбутнього членства в Альянсі через просування практичного співробітництва в межах Ради Україна – НАТО.

Фінляндія неодноразово підтверджувала, що Україна є частиною європейської родини та що її майбутнє – у ЄС. Фінляндія підтримує рішення Європейської ради, ухвалене в грудні 2023 р., про початок переговорів про вступ України до ЄС. Фінляндія у співпраці з ЄС та його державами-членами підтримує Київ у його зусиллях щодо здійснення реформ на шляху до членства в Євросоюзі. Фінляндія також залишається відданою підтримці Києва як на національному рівні, так і в межах ЄС у її відновленні, відбудові та реформах з модернізації як елементів європейського шляху.

Виступаючи на безпековій конференції у Мюнхені 15 лютого 2025 р., президент Фінляндії А. Стубб заявив, що майбутнє членство України в ЄС та в НАТО перебуває поза межами дискусій, оскільки Україна має стати «європейською, а не російською» [6]. Зокрема він наголосив, що «є дві речі, які не можуть обговорюватися. Одна з них – це членство України в ЄС, і це також членство України в НАТО на певному етапі. Це єдині рішення для українців». Глава Фінляндії також наголосив, що у війні Україна розв'язує три фундаментальні питання: незалежність, суверенітет і територіальна цілісність. Стубб зауважив, що «у війні проти СРСР Фінляндія зберегла незалежність, однак втратила суверенітет вирішувати, в яких організаціях хоче бути, а також втратила 10% своєї території внаслідок радянської агресії. Необхідно зробити так, щоб наприкінці цього процесу Україна не опинилася в такому ж скрутному становищі. Це те, заради чого ми всі працюємо» [7].

Гельсінкі докладає дипломатичних зусиль для забезпечення імплементації Української Формули миру і наголошує, що наша держава заслуговує на справедливий і довготривалий мир, заснований на міжнародному праві та повазі до суверенітету, незалежності й територіальної цілісності України.

Фінляндія також підтверджує свою тверду відданість Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та закликає до негайного повернення РФ до поваги щодо принципів і зобов'язань ОБСЄ. Україна та Фінляндія високо цінують важливу роботу Програми підтримки для України та готові повною мірою використовувати інструменти ОБСЄ задля підтримання безпеки, стабільності та відбудови нашої держави. Для досягнення цієї мети обидві країни тісно співпрацюють, зокрема під час головування Фінляндії в ОБСЄ у 2025 р.

Фінляндія вважає, що безпека України є невід'ємною частиною європейської, євроатлантичної та глобальної безпеки і тому Гельсінкі рішуче підтримує Київ у галузі оборонної техніки й тренувань, спираючись на численні пакети військової техніки та спорядження, наданих Україні, а також різноманітні тренувальні заходи, проведені з початку повномасштабної російської агресії.

Безпекова угода між Україною і Фінляндією передбачає комплексну двосторонню співпрацю за наступними напрямками: надання Україні озброєння та військової техніки; співпраця в оборонно-промисловому комплексі; використання заморожених російських активів для підтримки України; навчання і тренування українських військових; санкції проти Росії та її прибічників; невійськова безпека та цивільний захист; розмінування українських територій; підтримка енергетичної інфраструктури; гуманітарна підтримка і підтримка у відновленні України; притягнення Росії до відповідальності.

Військова підтримка

Ще до підписання безпекової угоди між Україною і Фінляндією у квітні 2024 р. Фінляндія надала Україні 22 пакети оборонної допомоги. Одночасно з підписанням даної угоди Фінляндія оголосила про надання 23-го пакету допомоги загальною вартістю 188 млн євро. Таким чином загальна вартість військової підтримки Фінляндії станом на квітень 2024 р., наданої Україні з початку повномасштабної російської агресії, становила майже 2 млрд євро. Крім того Фінляндія підготувала 4-річний план військової підтримки України, а також вивчає нові й інноваційні шляхи подальшого посилення своєї підтримки в наземній, повітряній, морській, кібернетичній та космічній сферах, надаючи пріоритет ключовим потребам України у сфері оборони.

З урахуванням внеску Фінляндії у розмірі 30 млн євро у чеську ініціативу спільних закупівель артилерійських боєприпасів для України підтримка України з боку Гельсінкі у першому півріччі 2024 р. перевищила 400 млн євро. На національному рівні Фінляндія ухвалила рішення збільшити виробництво важких боєприпасів. Фінляндія також працює над підтримкою Києва щодо розвитку та розбудови власних можливостей, зокрема шляхом обміну інформацією, експертної підтримки або подолання короткострокових перепон у ланцюгу постачання боєприпасів. Конкретні проекти на підтримку України,

зокрема щодо будівництва нових потужностей із виробництва боєприпасів або накопичення стратегічних запасів, започатковано саме на підставі відповідних угод.

Від квітня 2024 р. і до квітня 2025 р. Фінляндія оголосила 6 комплексних оборонних пакетів для України на суму 900 млн євро, проте подробиці щодо наповнення цих пакетів не розголошуються з міркувань безпеки. В офіційних заявах військово-політичне керівництво України та Фінляндії повідомило лише узагальнено про постачання Україні в межах цих пакетів 155-мм артилерійських снарядів, засобів для ППО, а також зимового спорядження для українських військовослужбовців.

Загалом, із початку повномасштабного російського вторгнення Фінляндія надала Україні озброєння і військової техніки на майже 2,9 млрд євро, надіславши 28 комплексних пакетів військової підтримки [8]. Таким чином Фінляндія увійшла до п'ятірки світових лідерів за кількістю наданої Україні військової та невійськової допомоги відносно свого ВВП, забезпечивши Україну допомогою на 0,98% свого ВВП.

У 2024 р. важливим внеском Фінляндії у посилення обороноздатності України стали інвестиції на суму 30 млн євро в «чеську ініціативу» із закупівлі 800 тис. артилерійських боєприпасів для України [9]. Крім цього Фінляндія долучилась до Коаліції артилерії, Коаліції бронетанкових спроможностей та Коаліції з розмінування території України в рамках формату «Рамштайн», а також надала свої засоби для нарощування військово-морських спроможностей України.

Фінляндія від самого початку бере активну участь в зустрічах у форматі «Рамштайн» (Ukraine Defense Contact Group), які відбуваються для синхронізації та прискорення надання Києву зброї задля протистояння російському вторгненню та для обговорення питань підтримки України після закінчення війни. Фінляндію на цих зустрічах представляє міністр оборони країни, послідовно відстоюючи позицію суттєвого збільшення підтримки військових спроможностей України. Виступаючи на одній із останніх зустрічей Контактної групи щодо оборони України у форматі «Рамштайн», міністр оборони Фінляндії А. Гьякянен заявив, що «виробництво європейської оборонної промисловості має бути швидко збільшено» і саме зараз «слухний час для суттєвого посилення військової підтримки України» [10].

Фінляндія підтримує розвиток Сил безпеки та оборони України, щоб зробити їх здатними стримувати та перемогти будь-яку майбутню збройну агресію, будучи інтегрованими у євроатлантичну архітектуру безпеки та оборони. Україна і Фінляндія координують свої зусилля щодо зміцнення міжнародного співробітництва у сфері морської безпеки відповідно до Конвенції ООН з морського права та інших міжнародно-правових документів. Країни працюють зокрема над можливостями підтримки Києва в розвитку військово-морського потенціалу.

Військове співробітництво з Фінляндією значним чином зміцнило безпілотні спроможності України. Наприкінці листопада 2024 р. фінський оборонний концерн Summa Defense Ltd. анонсував будівництво на території Фінляндії заводу із виробництва безпілотників спільно з українськими оборонними компаніями [11]. Основною метою підприємства є збільшення потужностей виробництва БПЛА, а також наземних і морських дронів для України. У січні 2025 р. інша фінська оборонна компанія Insta Group Oy представила новий ударний дрон Steel Eagle ER, розроблений спільно з українськими фахівцями для потреб Сил оборони України. Особливістю ударних дронів цієї серії, які вже доступні для українського оборонного ринку, є великий радіус дії та стійкість до засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ).

Ще одним важливим рішенням Гельсінкі для зміцнення двосторонньої співпраці між фінським та українським ОПК стала програма виробництва нового озброєння фінськими оборонними компаніями для нашої держави. Наприкінці лютого 2025 р. Міністерство оборони Фінляндії анонсувало нову програму військової підтримки, у межах якої фінський уряд закуповуватиме для України нову зброю у фінського ОПК на суму 660 млн євро. В рамках цієї програми залучатимуться фінські компанії та їхній досвід. Раніше Фінляндія надавала підтримку переважно за рахунок передачі своїх військових запасів, але тепер значну частину продукції закуповуватимуть у компаній фінського ОПК.

Фінляндія має прискорену процедуру подачі заявок на отримання ліцензій на експорт власного оборонного обладнання в Україну. Заявки їй на отримання ліцензії на реекспорт раніше експортованого з Фінляндії оборонного обладнання, подані іншими країнами, також розглядаються у терміновому порядку.

Основними критеріями для відбору зброї та обладнання є критичні потреби України, відповідність військової продукції, необхідної для передачі Україні, і виробничо-логістичні можливості фінських компаній. Поставки проводитимуть у межах майбутніх пакетів військової допомоги Фінляндії для України. Таким чином ЗСУ отримуватимуть сучасне озброєння, а оборонно-промисловий комплекс Фінляндії буде забезпечено замовленнями на тривалий час.

Фінляндія підтримує зусилля України, спрямовані на інтеграцію її оборонної промисловості до систем оборони та безпеки НАТО і ЄС. Зокрема Фінляндія підтримує інтеграцію оборонної промисловості України в європейську оборонно-технологічну та промислову базу, враховуючи також можливості, які надають Європейська оборонно-промислова стратегія та Європейська оборонно-промислова програма. Фінляндія виступає також за посилення підтримки України в межах Спільної політики безпеки й оборони ЄС та продовжує вивчати подальші можливості для підтримки України у її співпраці з оборонною промисловістю країн ЄС.

Навчання і тренування українських військових

Фінляндія надає свою підтримку в навчанні задля посилення бойових спроможностей України у межах Місії військової допомоги ЄС на підтримку України (EUMAM Ukraine). Фінляндія також приєдналась до навчальної місії INTERFLEX, ініційованої Великою Британією. У 2022-2024 рр. країни-учасниці цих двох навчальних місій, серед яких і Фінляндія, підготували понад 120 тис. українських військових до виконання різних бойових завдань. За цей час до проведення базової та спеціалізованої підготовки українських військових у межах місії EUMAM долучилось понад 200 фінських інструкторів.

Додатково до цих колективних місій Фінляндія на початку 2025 р. разом із іншими скандинавськими та балтійськими країнами розпочала підготовку «Нордично-Балтійської бригади» ЗСУ – бригади чисельністю від 3 до 5 тис. військовослужбовців, яких спільними зусиллями повністю підготують та забезпечать необхідним обладнанням Фінляндія, Норвегія, Данія, Швеція, Ісландія, Естонія, Латвія та Литва.

Ставлення населення Фінляндії до військової підтримки України

Згідно з опитуванням громадської думки, проведеним дослідницьким проєктом NATOpoll у квітні 2024 р., майже половина жителів Фінляндії (47%) вважають, що країни ЄС повинні взяти на себе спільний борг для підтримки України та фінансування виробництва європейських озброєнь. Водночас 39% респондентів не підтримують таку ідею. Понад 2/3 респондентів готові збільшити бюджет ЄС з тих само причин, навіть якщо це означатиме збільшення внеску Фінляндії до бюджету ЄС [12]. Приблизно 25% опитуваних вважає, що Фінляндії та іншим західним країнам необхідно направити своїх військовослужбовців в Україну, щоб підтримати її у війні з Росією. Про це говорить опитування, проведене медіагрупою Uutissuomalainen у червні 2024 р.

Згідно з даними соціологічного опитування громадської думки, близько чверті фінів підтримує відправку військ в Україну, тоді як близько 40% виступають проти. Третина опитаних вагається з відповіддю. У розрізі вікових груп ідея відправки військ в Україну найбільш приваблива у Фінляндії для людей у віці 30-59 років, а більшість тих, хто виступає проти неї, становлять люди старші за 60 років. Прихильники партії «Національна коаліція», яка нині править у Фінляндії, найбільше підтримують відправку військ, а головну опозицію цій ідеї становлять прибічники соціал-демократів та прихильників центристських партій Фінляндії.

Невійськова безпека і цивільний захист

Фінляндія бере участь у Консультативній місії ЄС в Україні (КМЄС). Обмінюючись досвідом через КМЄС, Гельсінкі підтримує Україну в реформуванні сектору цивільної безпеки, правоохоронних органів та інститутів верховенства права. Крім того Фінляндія сприяє роботі КМЄС у розслідуванні та судовому переслідуванні за міжнародні злочини, а також у відновленні верховенства права на деокупованих і прилеглих територіях в Україні.

Для підтримки інтегрованого управління кордонами в Україні Фінляндія відряджає експертів до Консультативної місії ЄС в Україні, а також до Місії ЄС із прикордонної допомоги. Фінляндія надає усіляку підтримку цивільним місіям в Україні з боку ЄС, ОБСЄ та ООН, а також сприяє швидкому міжнародному реагуванню на потреби цивільних секторів безпеки і судочинства України. Фінляндія підтримує Україну в узгодженні її інтегрованого управління кордонами за стандартами ЄС шляхом навчання і обміну досвідом. Підготовка інструкторів та інша підтримка для Державної прикордонної служби України, а також продовження обміну досвідом з Україною у сфері безпеки зовнішніх кордонів здійснюються відповідно до угод між фаховими службами.

Україна та Фінляндія зміцнюють своє двостороннє співробітництво у протидії гібридним загрозам, беручи до уваги роботу, проведену в межах ЄС і НАТО, а також відповідних міжнародних коаліцій через обмін інформацією та досвідом. Обидві країни також поглиблюють своє співробітництво в межах Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам, розташованого у Гельсінкі, зокрема шляхом розширеного партнерства України з центром.

Оскільки Росія продовжує маніпулювати інформацією на підтримку своєї війни проти нашої держави, Україна і Фінляндія посилюватимуть співробітництво для протидії будь-якій іноземній інформаційній маніпуляції та втручанню з метою запобігання, виявлення та знищення різних форм гібридного впливу, включно зі зловмисною пропагандою і дезінформаційними кампаніями, що мають вплив на національну безпеку, та працюватимуть над організацією спільних освітніх і навчальних програм для експертів.

Україна і Фінляндія зміцнюють співробітництво у сфері розвідки та безпеки відповідно до застосовуваної правової бази з метою запобігання, виявлення й протидії підривної діяльності, як-то шпигунству і диверсіям з боку РФ та інших суб'єктів, для забезпечення України і Фінляндії від цієї загрози, одночасно підтримуючи вдосконалення й реформування структури безпеки та розвідки України.

Відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Україною і Фінляндією щодо співпраці у сфері цифрової трансформації та цифрової стійкості, підписаного у Давосі (Швейцарія) 18 січня 2023 р., обидві країни поглиблюють співробітництво у сфері цифрової стійкості та кібербезпеки, щоб допомогти Україні у виявленні та протидії російській та будь-якій іншій зловмисній кіберактивності, спрямованій на критичну інфраструктуру. Для зміцнення кіберспроможностей України Фінляндія приєдналась до ІТ-коаліції, яка протягом 2024 р. акумулювала 482 млн євро на підтримку Міноборони України та ЗСУ у сфері зв'язку, ІТ та кібербезпеки. У жовтні 2025 р. Фінляндія приєдналася до Талліннського механізму підтримки кібербезпеки України. Наші країни й надалі посилюватимуть заходи із захисту критичної

інфраструктури, обміну розвіданими про кіберзагрози, навчання спеціалістів і надання технічної допомоги Україні.

Фінляндія продовжує підтримувати Україну в сфері цивільного захисту, надаючи матеріальну допомогу, здійснюючи заходи для направлення експертів та роботи медичної евакуації. Надання широкомасштабної матеріальної допомоги включає обладнання, а саме: транспортні засоби та засоби для медичного і цивільного захисту, радіаційної та ядерної безпеки, пожежогасіння, енергетики й інших потреб. Так, у січні 2025 р. Фінляндія доправила в Україну вантажівки із засобами індивідуального захисту та хімічними детекторами, покликаними забезпечити потреби рятувальних служб у разі реагування на хімічні, біологічні, радіологічні чи ядерні надзвичайні ситуації. Загалом за період повномасштабної російської агресії Фінляндія надіслала до України близько 300 вантажівок із засобами для медичного та цивільного захисту. Також Фінляндія надіслала в Україну 76 транспортних засобів, включно з автомобілями рятувальників та шкільними автобусами, загальною вартістю приблизно 20 млн євро. Водночас Фінляндія направила експертів із радіаційного, хімічного і біологічного захисту, а також з логістики для виконання завдань, пов'язаних із військовими діями. Фінляндія також готова приймати й лікувати цивільних і військових пацієнтів з України, які потребують медичної допомоги.

Україна і Фінляндія плідно співпрацюють у сфері екологічної безпеки. Фінляндія разом із Німеччиною та Болгарією є співголовами робочої групи з екологічної безпеки в рамках Української Формули миру. Міністерства охорони навколишнього середовища України та Фінляндії підписали три Меморандуми про взаєморозуміння щодо двосторонньої співпраці у цій галузі. Фінляндія підтримує Україну в оцінці екологічних збитків, спричинених війною, шляхом здійснення експертизи Міністерством охорони навколишнього середовища Фінляндії та Фінським Екологічним інститутом з охорони навколишнього середовища разом із їхніми українськими та міжнародними партнерами.

Фінляндія тривалий час активно співпрацює з Україною у сфері ядерної безпеки. Управління з радіаційної та ядерної безпеки Фінляндії надає допомогу Державній інспекції ядерного регулювання України у збільшенні її спроможностей у сфері радіаційної безпеки. Загалом Фінляндія інвестувала 1 млн євро до кінця 2025 р. у розвиток радіаційної та ядерної безпеки України.

Крім цього, Фінляндія відіграє ключову роль у програмі з розбудови цивільних укриттів на території України. Зокрема 19 березня 2025 р. Україна та Фінляндія підписали Спільний лист про наміри, який окреслив створення Коаліції укриттів цивільного захисту за лідерства Фінляндії [13]. У межах цієї Коаліції Фінляндія активно сприятиме будівництву системи укриттів цивільного захисту в Україні на основі успішного фінського досвіду, адже лише в Гельсінкі побудовано понад 5500 укриттів для 900 тис. осіб.

Розмінування українських територій

Фінляндія активно підтримує розмінування території України та розвиток потенціалу українських суб'єктів у цій сфері. Потреби України в розмінуванні залишатимуться актуальними протягом наступних десятиліть. Наразі Фінляндія підтримала протимінну діяльність в Україні на загальну суму 7,25 млн євро, починаючи від 2022 р. Ця підтримка охоплює навчання цивільних осіб, діяльність із розмінування, розбудову потенціалу Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) та підтримку реабілітації постраждалих від мін.

Разом із тим, протягом року після імплементації безпекової угоди Фінляндія підтримувала розмінування українських територій у межах Коаліції з розмінування в рамках формату «Рамштайн». За 2024 р. 22 країни-учасниці Коаліції, серед яких і Фінляндія, акумулювали понад 50 млн євро на розмінування, а також передали Україні 200 одиниць спеціалізованої автомобільної техніки для розмінування, 100 комплексів для подолання мінно-вибухових загороджень, 41 броньовану машину та 330 міношукачів.

Понад 4 тис. українських фахівців із інженерних підрозділів ЗСУ та Державної спеціальної служби транспорту пройшли спеціалізовану підготовку за стандартами НАТО та IMAS (Міжнародні стандарти протимінної діяльності) на території країн-учасниць Коаліції. А в лютому 2025 р. Коаліція з розмінування анонсувала виділення 700 млн євро на закупівлю обладнання для розмінування українських територій до 2034 р., із яких 130 млн євро країни-учасниці спрямують на ці потреби у 2025 р. [14].

Підтримка енергетичної інфраструктури

Фінляндія співпрацює з Україною у сфері енергетичної безпеки, допомагаючи Україні відбудувати її енергетичний сектор відповідно до принципів екологічного переходу, сучасних технологій та енергоефективності. Фінляндія разом із країнами Північної Європи фінансує Північну екологічну фінансову корпорацію (НЕФКО), яка відновлює і модернізує енергетичну інфраструктуру України, одночасно зменшуючи токсичні викиди в атмосферу та покращуючи загальний екологічний стан. Діяльністю НЕФКО керує головний офіс корпорації у Гельсінкі.

Фінляндія підтримує Україну в рамках посилення захисту, стійкості та відбудови критичної інфраструктури. Від початку повномасштабного російського вторгнення до кінця 2024 р. Фінляндія забезпечила Україну понад 200-ма трансформаторами та 500-ма генераторами різних типів. А під час масованих обстрілів української енергетичної інфраструктури навесні і влітку 2024 р. Україна отримала від Фінляндії та ще 13 держав-партнерів 184 вантажі гуманітарної допомоги у вигляді енергетичного обладнання загальною вагою 2,4 тис. т. Надане обладнання розподілено між 57-ма енергетичними компаніями, які постраждали від російських атак.

Гуманітарна підтримка та підтримка у відновленні України

Фінляндія є найбільшим партнером України у сфері розвитку та гуманітарної підтримки. В 2022-2024 рр. Фінляндія виділила понад 800 млн євро на гуманітарну допомогу Україні. Водночас у 2024-2028 рр. фінський бюджет співробітництва з Україною у сфері розвитку передбачає виділення ще 290 млн євро на різноманітні програми гуманітарної підтримки, серед яких реформа загальної середньої освіти, відбудова постраждалої інфраструктури та наближення вступу України до ЄС.

Для макрофінансової підтримки України Фінляндія зробила внесок у 35 млн євро на 3-річний термін (2022-2025 рр.) у проєкт Світового банку PEACE, який допомагає українському уряду покрити пріоритетні видатки державного бюджету у соціальній сфері. Чималим досягненням стала Рамкова угода про кредити на відбудову та відновлення України на суму до 50 млн євро, яку підписали Україна і Фінляндія в листопаді 2024 р. Угодою заплановано, що у 2025-2026 рр. Фінляндія забезпечить Україну інвестиціями із грантовим складником щонайменше в 35% на проєкти в енергетиці, освіті, інфраструктурі та сільському господарстві.

Значна увага приділяється зеленій реконструкції України, оскільки Гельсінкі співголовують у робочій групі за п. 8 Формули миру – «Екологічна безпека». З огляду на це, Фінляндія виділила 2,5 млн євро Програмі ООН з довкілля (ЮНЕП) на 2024-2026 рр. для оцінки впливу війни на навколишнє середовище та зелену відбудову України, а також додаткові 4 млн євро на покращення моніторингу якості води та ґрунтів в Україні. Фінляндія також інвестувала 5 млн євро в енергоефективне відновлення зруйнованих Росією українських шкіл і дитячих садків у рамках програми НЕФКО із зеленого відновлення України.

Фінляндія також фінансує відновлення України через міжнародні фінансові організації. Від лютого 2022 р. Фінляндія надала додаткову підтримку Україні у розмірі 97 млн євро через Світовий банк, 5,3 млн євро через ЄБРР та ще 5 млн євро через Європейський інвестиційний банк.

Окрім значних фінансових внесків до різносторонніх програм підтримки, Фінляндія допомагала Україні також у межах низки індивідуальних ініціатив. Протягом року від квітня 2024 р. Фінляндія передала Україні щонайменше 15 сучасних автомобілів швидкої допомоги для надання медичної допомоги військовослужбовцям і цивільним на сході України.

Для підтримки сфери охорони здоров'я Україна та Фінляндія у жовтні 2024 р. підписали Меморандум про співпрацю, який передбачає будівництво реабілітаційного центру для фізичної та психологічної реабілітації українських дітей, потерпілих внаслідок повномасштабної війни РФ проти України. Фінансування проєкту вартістю близько 150 млн євро протягом наступних 5 років здійснить фінська фундація дитячої лікарні та науково-дослідного інституту «Надія».

Фінляндія продовжує надавати тимчасовий захист особам, які виїхали з України через російську агресію, та підтримувати їхній добробут за стандартами ЄС. Після повномасштабного російського вторгнення Фінляндія, як і багато інших європейських країн, прийняла значну кількість українських біженців та запропонувала їм тимчасовий захист. Цей статус дає їм право на проживання, роботу, освіту й медичне обслуговування у Фінляндії протягом одного року з можливістю продовження ще на два роки. Станом на середину 2024 р., понад 64 тис. українців подали заявки на тимчасовий захист у Фінляндії, починаючи від лютого 2022 р.

Фінський уряд вживає заходів аби допомогти українським біженцям інтегруватися у фінське суспільство. Це надання житла, допомога з працевлаштуванням, навчання фінській мові, доступ до освіти та медичного обслуговування. Ті українські біженці, які отримали тимчасовий захист у Фінляндії, мають право на безкоштовне медичне обслуговування. Діти українців віком від 3 до 6 років мають право на безкоштовне відвідування дитячого садка, а діти українців віком від 6 до 16 років зобов'язані відвідувати школу. Українські діти можуть навчатися у фінських школах або в українських суботніх школах. У фінських школах українським дітям пропонують підтримку у вивченні фінської мови. Українці мають право на вступ до фінських університетів та інших ВНЗ. Українські студенти можуть отримувати стипендії та інші форми фінансової допомоги. Проте незважаючи на зусилля фінського уряду українські біженці стикаються з низкою проблем, як-то мовний бар'єр, труднощі з пошуком роботи, відсутність соціальних зв'язків, психологічні травми тощо.

Санкції проти Росії та її прибічників

Україна та Фінляндія визнають вагомість санкцій для обмеження доступу Росії до фінансів, товарів, технологій і послуг, які вона використовує для підживлення своєї агресії, а також санкційного тиску для стримування потоків доходів РФ і запобігання її майбутніх агресивних намірів. Фінляндія дотримується вживання жорстких обмежувальних заходів та експортного контролю щодо секторів російської економіки та тих, хто в РФ і за її межами підтримує або отримує прибуток від війни, або допомагає в обході санкцій у третіх країнах.

Будучи країною-членом ЄС, Фінляндія посилює санкційний тиск на Росію та її прибічників у межах загальноєвропейських комплексних пакетів санкцій. За рік імплементації безпекової угоди ЄС оголосив 3 комплексні пакети санкцій проти РФ та її прибічників у військовій галузі, енергетичному секторі, а також щодо фізичних та юридичних осіб, відповідальних за воєнні злочини, зокрема за депортацію українських дітей. Особливо ефективними стали 15-й та 16-й пакети санкцій, під дію яких потрапили 126 суден тіньового флоту РФ, хімічний завод, російські оборонні й судноплавні компанії, цивільна російська авіакомпанія, військова частина, відповідальна за обстріл дитячої лікарні

«Охматдит» у Києві, 13 регіональних банків, які сприяють роботі російської фінансової та банківської систем, 53 торговельні суб'єкти, котрі посилюють ВПК РФ, зокрема в Китаї, Індії, ОАЕ, Сінгапурі й Узбекистані. Фінляндія вживає рішучих дій у межах ЄС для підтримання санкційного тиску і боротьби з усіма формами обходу обмежувальних заходів. Фінляндія також співпрацює та ділиться досвідом із Україною щодо обмежувальних заходів ЄС, їх впровадження та боротьби з ухиленням від санкцій та їх обходом.

Використання заморожених російських активів для підтримки України

Фінляндія приєдналась до колективних ініціатив ЄС із використання заморожених російських активів для підтримки України. Наприкінці жовтня 2024 р. європейцями схвалено рішення про надання Україні позики до 35 млрд євро як частини програми Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine (ERA) від країн G7. Ця програма ініційована країнами G7 і передбачає надання Україні кредитних коштів на суму 50 млрд доларів коштом доходів від заморожених російських активів, зокрема активів Центрального банку РФ.

Поряд із участю у колективних ініціативах ЄС, Фінляндія восени 2024 р. заморозила російські активи у своїй юрисдикції. У відповідь на запит НАК «Нафтогаз України» щодо компенсації збитків, завданих компанії внаслідок експропріації Росією її активів у Криму в 2014 р., Фінляндія наклала арешт на російські активи, які оцінюються в десятки мільйонів доларів. Йдеться про понад 40 об'єктів нерухомості на території Фінляндії, зокрема резиденції російських дипломатів [15].

Гельсінкі наголошує, що РФ має нести відповідальність за збитки, спричинені їй міжнародно-протиправними діями в Україні та проти України. Фінляндія підтримує роботу з пошуку шляхів використання заморожених російських активів для підтримки України та її відновлення й відбудови відповідно до законодавства ЄС і міжнародного права та у координації з країнами-партнерами. Україна та Фінляндія разом із партнерами продовжуватимуть працювати над створенням механізму відшкодування та адекватної компенсації за заподіяні агресором шкоду, збитки та руйнування, як це передбачено Статутом Реєстру збитків, завданих агресією РФ проти України, затвердженим Резолюцією Комітету міністрів Ради Європи CM/Res(2023)3.

Притягнення Росії до відповідальності

Фінляндія приєдналась до двох ключових коаліцій для притягнення РФ до відповідальності – Коаліції зі створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України та Міжнародної коаліції за повернення українських дітей. У межах Коаліції зі створення спеціального трибуналу наприкінці березня 2025 р. країни-учасниці, зокрема і Фінляндія, завершили розробку трьох проєктів документів, необхідних для створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України, зокрема проєкту статуту спеціального трибуналу. Наступними кроками будуть політичне опрацювання цих документів та їх передача Раді Європи для безпосереднього запуску трибуналу.

Крім цього, Фінляндія активно долучалась до діяльності Міжнародної коаліції за повернення українських дітей, завдяки якій у 2024 р. Україна повернула додому майже 600 депортованих Росією дітей.

На початку 2025 р. Фінляндія також вперше притягла до відповідальності росіянина, відповідального за скоєння воєнних злочинів в Україні: 14 березня 2025 р. окружний суд Гельсінкі засудив російського неонациста та екс-командира диверсійно-штурмової розвідувальної групи «Русич» Я. Петровського до довічного ув'язнення за чотири воєнні злочини, скоєні на території України у 2014-2015 рр. [16].

Україна та Фінляндія визнають важливість справедливості для довготривалого і сталого миру в Україні та за її межами. Міжнародні злочини, скоєні в Україні та проти України, не залишатимуться безкарними. Санкційний тиск зберігатиметься та посилюватиметься до повного виконання Москвою своїх міжнародних зобов'язань.

Київ і Гельсінкі діятимуть у напрямку забезпечення відповідальності Москви за всю шкоду, збитки та руйнування, завдані фізичним та юридичним особам в Україні внаслідок міжнародно-протиправних діянь РФ в Україні, включно з веденням агресивної війни з порушенням Статуту ООН. Наші країни поділяють переконання щодо необхідності забезпечення відповідальності за злочин агресії проти України та необхідності створення спеціального трибуналу для розслідування цього злочину. Обидві сторони підтверджують, що воєнні злочини й інші скоєні в Україні звірства не повинні залишитися безкарними.

Україна та Фінляндія підтримують розслідування і судове переслідування міжнародних злочинів в Україні та роботу Міжнародного кримінального суду (МКС). Фінляндія продовжуватиме відряджати експертів до МКС і КМЄС, які працюють у сфері правосуддя та притягнення до відповідальності. Крім того, Фінляндія продовжуватиме направляти експертів через КМЄС для підтримки роботи Генерального прокурора України та нарощування спроможностей України для розслідування і судового переслідування зафіксованих воєнних злочинів у контексті агресивної війни РФ.

Підтримка реформ в Україні

Україна впроваджує реформи, визначені ЄС, МВФ і НАТО, що охоплюють зокрема управління, прозорість, боротьбу з корупцією та демократичний контроль над Силами безпеки й оборони. Здійснення Україною цих реформ є визначальним для її прагнень до ЄС та НАТО.

У контексті впровадження реформ важливою є робота, яка виконується в межах Ради Європи та ОБСЄ. Фінляндія посилюватиме співпрацю та ділитиметься з Україною своїм досвідом щодо антикорупційної діяльності як член Антикорупційного ресурсного центру U4. Також Україна і Фінляндія співпрацюватимуть у боротьбі з небезпечною та організованою злочинністю.

Фінляндія продовжить свою довготермінову підтримку розвитку верховенства права в Україні, забезпечуючи відповідність відновлення,

відбудови та впровадження ключових реформ в Україні правилам і стандартам ЄС. Обидві країни підтверджують свою відданість конструктивній роботі над поступовою інтеграцією України до ЄС з метою отримання нею членства в цьому міждержавному союзі.

Отже, тісна співпраця України і Фінляндії на двосторонньому рівні та в рамках міжнародних організацій демонструє, що наше партнерство ґрунтується на відданості демократичним цінностям, захисту прав людини та світовому порядку, заснованому на верховенстві права. Фінляндія є одним із найближчих партнерів України у потужній військовій і гуманітарній підтримці, відновленні енергетичної інфраструктури, забезпеченні сталого розвитку та покращенні екологічної безпеки нашої країни тощо.

Фінляндія залишається непохитною щодо підтримки України у зміцненні її стійкості та здатності захищатися і готова підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно для відновлення її територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів. Фінляндія дотримується стратегії надання всебічної допомоги Україні з боку країн-членів ЄС та НАТО, завдяки якій Україна спроможна боронити свої суверенітет і територіальну цілісність, відбудовувати свою економіку, захищати своїх громадян та просувати програму реформ у процесі інтеграції в євроатлантичну спільноту.

Список використаних джерел та літератури

1. Foreign Minister Haavisto's statement on the anniversary of the illegal annexation of Crimea. *Finnish Government*. 18.03.2021. URL: <https://valtioneuvosto.fi/en/-/foreign-minister-haavisto-s-statement-on-the-anniversary-of-the-illegal-annexation-of-crimea>
2. Президент Фінляндії пропонує виключити Росію із Радбезу ООН. *Укрінформ*. 18.09.2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3906926-prezident-finlandii-proponue-viklucitirosiu-iz-radbezu-oon.html>
3. Defence Cooperation Agreement with the United States (DCA). *Ministry for Foreign Affairs of Finland*. URL: <https://um.fi/defence-cooperation-agreement-with-the-united-states-dca>
4. Гарантії безпеки й довгострокової підтримки: Україна та Фінляндія уклали безпекову угоду. *Офіційне представництво президента України*. 3.04.2024. <https://www.president.gov.ua/news/garantiyi-bezpeki-j-dovgostrokovoyi-pidtrimki-ukrayina-ta-fi-90029>
5. Agreement on security cooperation and long-term support between the Republic of Finland and Ukraine. *Office of the President of the Republic of Finland*. 3.04.2024. URL: <https://www.presidentti.fi/en/agreement-on-security-cooperation-and-long-term-support-between-the-republic-of-finland-and-ukraine/>
6. Про вступ України в ЄС та НАТО не може бути жодної дискусії — президент Фінляндії. *Суспільне Новини*. 16.02.2025. URL: <https://suspilne.media/949975-pro-vstup-ukraini-v-es-ta-nato-ne-moze-buti-zodnoi-diskusii-prezident-finlandii/>
7. Президент Фінляндії заявив, що Україна має зберегти не тільки свою незалежність, а й усі території. *Gazeta.ua*. 13.09.2025. URL: https://gazeta.ua/articles/politics/_prezident-finlandiyi-zayaviv-scho-ukrayina-maye-zberegiti-ne-tilki-svoyu-nezalezhnist-a-j-usi-teritoriyi/1229900
8. Фінляндія оголосила про черговий пакет військової допомоги для України на понад 50 млн євро. *Mind.ua*. 17.10.2025. URL: <https://mind.ua/news/20296062-finlandiya-ogolosila-prochergovij-paket-vijskovoyi-dopomogi-dlya-ukrayini-na-ponad-50-mln-evro>

9. Фінляндія виділяє 30 млн євро на ініціативу Чехії щодо закупівлі боєприпасів для України. *Суспільне Новини*. 19.03.2024. URL: <https://suspilne.media/709216-finlandia-vidilila-30-mln-evro-na-iniciativu-nehii-sodo-zakupivli-boeprispasiv-dla-ukraini/>
10. Фінляндія приєднується до програми США з постачання зброї для України. *Daily Digest*. 15.10.2025. URL: <https://dduvs.com/world/finlyandiya-pryyednuetsya-do-programy-ssha-z-postachannya-zbroyi-dlya-ukrayiny/>
11. Завод у Фінляндії вироблятиме дрони для України. *Укрінформ*. 28.11.2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3932189-zavod-u-finlandii-viroblatime-droni-dla-ukraini.html>
12. Опитування: більшість жителів Фінляндії готові підвищити членський внесок країни в ЄС, щоб підтримати Україну. *Yle*. 28.05.2024. URL: <https://yle.fi/a/74-20090905>
13. Україна і Фінляндія створюють коаліцію для будівництва укриттів. *Українська правда*. 20.03.2025. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2025/03/20/7503698/>
14. Партнери виділять Україні 700 млн. євро на закупівлю обладнання для розмінування до 2034 року. *Міністерство оборони України*. 26.02.2025. URL: <https://mod.gov.ua/news/partneri-vidilyat-ukrayini-700-mln-yevro-na-zakupivlyu-obladnannya-dlya-rozminuvannya-do-2034-roku>
15. У Фінляндії заарештували близько 40 об'єктів, які належать РФ. *Укрінформ*. 29.10.2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3921431-u-finlandii-zaarestuvali-blizko-40-obektiv-aki-nalezat-rf.html>
16. У Фінляндії бойовик з ДШРГ «Русич» Ян Петровський отримав довічне ув'язнення за воєнні злочини в Україні. *Новинарня*. 14.03.2025. URL: <https://novynarnia.com/2025/03/14/u-finlyandiyyi-bojovyk-z-dshrg-rusych-yan-petrovskiy-otrymav-dovichne-uv%CA%BCyaznennyya-za-voeyenni-zlochyny-v-ukrayini/>

References

1. Foreign Minister Haavisto's statement on the anniversary of the illegal annexation of Crimea. *Finnish Government*. 18.03.2021. [Online]. Available from: <https://valtioneuvosto.fi/en/-/foreign-minister-haavisto-s-statement-on-the-anniversary-of-the-illegal-annexation-of-crimea> [In English].
2. Prezydent Finlyandiyyi proponuye vyklyuchyty Rosiyu iz Radbezu OON. *Ukrinform*. 18.09.2024. [Online]. Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3906926-prezident-finlandii-proponue-vykluciti-rosiyu-iz-radbezu-oon.html> [In Ukrainian].
3. Defence Cooperation Agreement with the United States (DCA). *Ministry for Foreign Affairs of Finland*. [Online]. Available from: <https://um.fi/defence-cooperation-agreement-with-the-united-states-dca-> [In English].
4. Garantyyi bezpeky u dovhostrokovoyi pidtrymky: Ukrayina ta Finlyandiya uklaly bezpekovu ugodu. *Ofitsiyne internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrayiny*. 3.04.2024. [Online]. Available from: <https://www.president.gov.ua/news/garantiyi-bezpeki-j-dovhostrokovoyi-pidtrimki-ukrayina-ta-fi-90029> [In Ukrainian].
5. Agreement on security cooperation and long-term support between the Republic of Finland and Ukraine. *Office of the President of the Republic of Finland*. 3.04.2024. [Online]. Available from: <https://www.presidentti.fi/en/agreement-on-security-cooperation-and-long-term-support-between-the-republic-of-finland-and-ukraine/> [In English].
6. Pro vstup Ukrayiny v YES ta NATO ne mozhe buty zhodnoyi diskusiyi — prezident Finlyandiyyi. *Suspilne Novyny*. 16.02.2025. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/949975-pro-vstup-ukraini-v-es-ta-nato-ne-moze-buti-zodnoi-diskusii-prezident-finlandii/> [In Ukrainian].
7. Prezydent Finlyandiyyi zayavyv, shcho Ukrayina maye zberegty ne tilky svoyu nezalezhnist, a y usi terytoriyi. *Gazeta.ua*. 13.09.2025. [Online]. Available from:

- https://gazeta.ua/articles/politics/_prezident-finlyandiyyi-zayaviv-scho-ukrayina-maye-zberegiti-ne-tilki-svoyu-nezalezhnist-a-j-usi-teritoriyi/1229900 [In Ukrainian].
8. Finlyandiya ogolosyla pro chergovyy paket viyskovoyi dopomogy dlya Ukrayiny na ponad 50 mln yevro. *Mind.ua*. 17.10.2025. [Online]. Available from: <https://mind.ua/news/20296062-finlyandiya-ogolosila-pro-chergovij-paket-vijskovoyi-dopomogi-dlya-ukrayini-na-ponad-50-mln-evro> [In Ukrainian].
 9. Finlyandiya vydilyaye 30 mln yevro na initsyatyvu Chehiyi shchodo zakupivli boyeprypasiv dlya Ukrayiny. *Suspilne Novyny*. 19.03.2024. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/709216-finlandia-vidilila-30-mln-evro-na-iniciativu-kehii-sodo-zakupivli-boepripasiv-dla-ukraini/> [In Ukrainian].
 10. Finlyandiya pryednuyetsya do programy SSHA z postachannya zbroyi dlya Ukrayiny. *Daily Digest*. 15.10.2025. [Online]. Available from: <https://dduvs.com/world/finlyandiya-pryednuyetsya-do-programy-ssha-z-postachannya-zbroyi-dlya-ukrayiny/> [In Ukrainian].
 11. Zavod u Finlyandiyyi vyroblyatyme drony dlya Ukrayiny. *Ukrinform*. 28.11.2024. [Online]. Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3932189-zavod-u-finlandii-viroblatime-droni-dla-ukraini.html> [In Ukrainian].
 12. Opytuvannya: bilshist zhyteliv Finlyandiyyi hotovi pidvyshchyty chlenskyi vnesok krainy v YES, shchob pidtrymaty Ukrainu. *Yle*. 28.05.2024. [Online]. Available from: <https://yle.fi/a/74-20090905> [In Ukrainian].
 13. Ukrayina i Finlyandiya stvoryuyut koalitsiyu dlya budivnytstva ukryttiv. *Ukrayinska pravda*. 20.03.2025. [Online]. Available from: <https://www.prawda.com.ua/news/2025/03/20/7503698/> [In Ukrainian].
 14. Partnery vydilyat Ukraini 700 mln yevro na zakupivlyu obladnannya dlya rozminuvannya do 2034 roku. *Ministerstvo oborony Ukrayiny*. 26.02.2025. [Online]. Available from: <https://mod.gov.ua/news/partneri-vidilyat-ukrayini-700-mln-yevro-na-zakupivlyu-obladnannya-dlya-rozminuvannya-do-2034-roku> [In Ukrainian].
 15. U Finlyandiyyi zareshтуvaly blyzko 40 obyektiv, yaki nalezhat RF. *Ukrinform*. 29.10.2024. [Online]. Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3921431-u-finlandii-zareshтуvali-blizko-40-obektiv-aki-nalezhat-rf.html> [In Ukrainian].
 16. U Finlyandiyyi boyovyk DSHRG “Rusich” Yan Petrovskyy otrymav dovichne uvyaznennya za voyenni zlochyny v Ukraini. *Novynarnya*. 14.03.2025. [Online]. Available from: <https://novynarnia.com/2025/03/14/u-finlyandiyyi-bojovyk-z-dshrg-rusych-yan-petrovskyyj-otrymav-dovichne-uv%CA%BCyaznennya-za-voynni-zlochyny-v-ukrayini/> [In Ukrainian].

Prypik Y. Finland’s Policy on Supporting Ukraine during Full-Scale Russian Aggression.

The article examines the issues of support for Ukraine by the Republic of Finland in the face of full-scale Russian aggression. The official position of Finland regarding the beginning of the Russian Federation’s armed aggression against Ukraine in 2014, in particular regarding the annexation of Crimea, as well as after the start of a large-scale war in 2022, is analyzed. It is noted that Finland was one of the co-authors of the UN General Assembly Resolution on the Territorial Integrity of Ukraine, adopted on March 27, 2014 as a result of the Russian Federation’s armed occupation of the territory of Ukraine, namely the Crimean Peninsula. Finland also was one of the co-authors of the UN General Assembly resolution of March 2, 2022 condemning the Russian invasion of Ukraine and demanding the complete withdrawal of Russian troops and the cancellation of the decision to recognize the self-proclaimed Donetsk and Luhansk people’s republics. At the same time, Finland supported the UN General Assembly resolution of April 7, 2022, which suspended Russia’s membership in the UN Human Rights Council.

It was noted that after the Russian invasion of Ukraine in late February 2022, support for the idea of joining NATO increased sharply in Finland. On May 18, 2022, the country officially submitted an

application and less than a year later, on April 4, 2023, Finland joined the North Atlantic Alliance, becoming its 31st member.

It is emphasized that on April 3, 2024, as part of the visit of the President of Finland to Kyiv, an Agreement on Security Cooperation and Long-Term Support between Ukraine and Finland was signed by the presidents of the two countries. This is a bilateral agreement on security guarantees for Ukraine, which defines priority areas of bilateral security cooperation in the military and non-military spheres, including political, financial, humanitarian, etc.

Finland believes that Ukraine's security is part of European security, and Ukraine has the sovereign right to choose its own security measures. Finland provides all possible support for reforms aimed at realizing Ukraine's European and Euro-Atlantic aspirations, including membership in both the European Union and NATO. Finland emphasizes that Ukraine's future membership in NATO will make an effective contribution to peace and security in Europe and confirms that Ukraine is an integral part of Euro-Atlantic and global security. Finland also confirms that Ukraine is part of the European family and that its future lies within the European Union. Finland supports the decision of the European Council, adopted in December 2023, to open negotiations on Ukraine's accession to the EU.

The paper analyzes in detail various aspects of the support provided to Ukraine by the Finnish government in the face of full-scale Russian aggression, including military and financial support, demining of Ukrainian territories, support for energy infrastructure, humanitarian aid, sanctions pressure on Russia and its supporters, etc. It is noted that Finland has joined the EU's collective initiatives to use frozen Russian assets to support Ukraine.

Keywords: *Finland, NATO, European Union, UN General Assembly, security assurance agreement, humanitarian aid, sanctions against the Russian Federation.*